Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0055

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2023-2027
Nummer voorstel	:	RVB22-0055
Datum voorstel	:	1 november 2022
Portefeuillehouder(s)	:	H.P. Verroen
Contactpersoon	:	E.C.M.M. Verbogt
Afdeling	:	Ruimte, Economie & Cultuurbedrijf
Contactpersoon Email	:	e.verbogt@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164 277 451
Programmanummer en -naam	:	Programma 3: Beheer Openbare Ruimte

Voorstel:

1. het nieuwe Integraal Beheer Openbare Ruimte plan 2023-2027 (IBOR-plan) vast te stellen met daarin de punten:
    a. Een heroverweging van de omvang van de moederkredieten plaats te laten vinden, zodat de gemiddelde vervangingsinvesteringen ieder jaar geactualiseerd kan worden zoals nu al gebeurt bij de budgetten rondom dagelijks- en groot onderhoud. Jaarlijks zal een evaluatie plaats vinden en wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd
    b. Bij bepaalde onderdelen geen controles meer uit te voeren bij de kwartaalschouw, hierdoor ontstaat meer ruimte om initiatieven vanuit onze inwoners te omarmen. De initiatieven die we graag willen omarmen zijn:
    - Initiatief ‘Maaimeiniet’ waarbij we in mei mindermaaien zodat bloemen in bloei komen. In de beleidsmeting van Q2 wordt de grashoogte daarom niet gekeurd.
    - Het laten adopteren van boomspiegels, door boomspiegels te laten beplanten kunnen boomspiegels niet voldoen aan de door het CROW vastgestelde beeldmeetlatten. Daarom keuren we boomspiegels niet meer.
    - In het kader van hittestress, nieuwe parkeerplaatsen waar mogelijk uit te voeren met grasdoorgroeistenen, deze parkeerplaatsen zullen we echter niet meenemen in de maandelijkse keuring ivm moeilijk onderhoud.

2. een keuze te maken voor scenario...

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0055

Raadsvoorstel

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☑	☐
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Om tot het IBOR-plan 2023 – 2027 te komen zijn we in gesprek gegaan met de jeugdraad, hebben we de verkiezingsprogramma's van de partijen uit de gemeenteraad geanalyseerd en hebben we wensen en vragen vanuit de samenleving bekeken en verwerkt. Tevens is de input vanuit de introductiebijeenkomst van het cluster beheer en onderhoud van 20 juni jongst leden met als titel samen leren buitenruimte meegenomen.

Samenvatting:

Bergen op Zoom is onderverdeeld in 8 functiegebieden te weten Historische Binnenstad, Bijzondere gebieden/Station, Invalswegen, Woongebieden, Industriegebieden, Parken, Recreatiegebieden en Bossen/buitengebied. Deze functionele gebieden worden in 7 thema's onderverdeeld te weten Groen, Verharding, Water, Riolering, Civiele Kunstwerken, Meubilair en Reiniging.

Het Integraal Beheer Openbare Ruimte Plan van de gemeente Bergen op Zoom volgt de CROW-systematiek die onderverdeeld is in 5 kwaliteitsniveaus. In het vorige plan heeft de gemeenteraad in 2017 besloten een B/C kwaliteit te hanteren. De functiegebieden Industriegebieden, Recreatiegebieden en Bossen/Buitengebied kende een C kwaliteitsniveau, en ook de reiniging van Invalswegen had een C kwaliteitsniveau.

De gemeente heeft in het kader van het samenwerkingsdualisme de verkiezingsprogramma's van de partijen die in de gemeenteraad vertegenwoordigden bekeken, daaruit kwam naar voren dat reiniging en het vergroenen van onze gemeente belangrijke thema's zijn waarvoor meer aandacht moet zijn. Om hierop in te spelen, stelt de afdeling Beheer en Onderhoud vier scenario's voor waaruit de gemeenteraad kan kiezen.

Scenario 1: Het basisscenario is het huidige IBOR-plan dat afgelopen december is bijgesteld met daarbij een budget om gedragsverandering teweeg te brengen. Dit is het goedkoopste scenario en kost € 19,6 mln. Het basisscenario is opgenomen in de begroting van 2023 en het voorkeursscenario vanuit het college.

Scenario 2: Is het visitekaartjes plus scenario waarin de bijzondere gebieden en de historische binnenstad A kwaliteit krijgen, wat voortkomt uit het bestuursakkoord om te komen tot een beleefstad. Daarnaast is ook in dit plan het budget opgenomen voor gedragsverandering. Dit scenario is het middelste scenario qua kosten en kost € 20,1 mln.
Bij deze keuze is aanvullende financiële dekking van 0,5 mln. noodzakelijk.

Scenario 3: Is het reiniging plus scenario en een handreiking naar de partijen in de gemeenteraad en laat een kwaliteitsverhoging zien op het thema Reiniging. Dit scenario gaat de kwaliteit per functioneel gebied een kwaliteitsniveau omhoog ten opzichte van het basisscenario. Daarnaast is ook in dit plan het budget opgenomen voor gedragsverandering. Dit is qua kosten het duurste scenario en kost € 22,5 mln.
Bij deze keuze is aanvullende financiële dekking van 2,9 mln. noodzakelijk.

Scenario 4: Is een variant op het reiniging plus een combinatie tussen scenario 1 en 3 met verschil dat hier niet ingezet wordt op gedragsverandering. Het thema reiniging wordt in het centrum opgeplust naar een A niveau, de andere gebieden worden allen B. Dit is qua kosten even duur als scenario 1 en kost € 19,6 mln.
Bij deze keuze is geen aanvullende dekking nodig.

Een budget van 200k is opgenomen in scenario 1, 2 en 3 om gedragsverandering teweeg te brengen. Via onder andere voorlichting en projectgewijs handhaven wil de gemeente ongewenst gedrag tegen gaan zoals hondenpoep, zwerfvuil en graffiti. Gedragsverandering is nodig om de kosten voor het onderhoud van de openbare ruimte betaalbaar te houden.

Naast de scenario's wordt ook rekening gehouden met de wensen van onze inwoners en de onderwerpen die nu leven zoals biodiversiteit, het adopteren van boomspiegels en het ontharden van de openbare ruimte in het kader van steenbreek. Het voorstel is om in de maand mei, tijdens maai mij niet, geen controles uit te voeren op de hoogte van het gras in gazons en het natuurlijk afval wat hier op ligt. Ook wordt voorgesteld om de boomspiegels niet meer te keuren en deze ter beschikking te stellen aan inwoners die deze willen adopteren.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	IBOR-plan 2023 – 2027	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0055

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	15 december 2022
Nummer	:	RVB22-0055
Onderwerp	:	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2023-2027

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. het nieuwe Integraal Beheer Openbare Ruimte plan 2023-2027 (IBOR-plan) vast te stellen met daarin de punten:
    a. Een heroverweging van de omvang van de moederkredieten plaats te laten vinden, zodat de gemiddelde vervangingsinvesteringen ieder jaar geactualiseerd kan worden zoals nu al gebeurt bij de budgetten rondom dagelijks- en groot onderhoud. Jaarlijks zal een evaluatie plaats vinden en wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd
    b. Bij bepaalde onderdelen geen controles meer uit te voeren bij de kwartaalschouw, hierdoor ontstaat meer ruimte om initiatieven vanuit onze inwoners te omarmen. De initiatieven die we graag willen omarmen zijn:
    - Initiatief 'Maaimeiniet' waarbij we in mei mindermaaien zodat bloemen in bloei komen. In de beleidsmeting van Q2 wordt de grashoogte daarom niet gekeurd.
    - Het laten adopteren van boomspiegels, door boomspiegels te laten beplanten kunnen boomspiegels niet voldoen aan de door het CROW vastgestelde beeldmeetlatten. Daarom keuren we boomspiegels niet meer.
    - In het kader van hittestress, nieuwe parkeerplaatsen waar mogelijk uit te voeren met grasdoorgroeistenen, deze parkeerplaatsen zullen we echter niet meenemen in de maandelijkse keuring ivm moeilijk onderhoud.

2. een keuze te maken voor scenario...

Inleiding

Het Integraal Beheerplan Openbare ruimte 2018-2022 is tot een einde gekomen en moet herijkt worden. Het nieuwe Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2023 - 2027, voortaan IBOR-plan genoemd, herijken we volgens de principes schoon, heel en veilig. Daarnaast houden we rekening met de belevingswaarde en de functionele kwaliteiten van het openbaar groen. Dit IBOR-plan biedt de gemeente een systematiek om haar visie op de kwaliteit van de openbare ruimte voor de komende jaren op een weloverwogen wijze vorm te geven en vast te stellen.

In het IBOR-plan wordt de systematiek van IBOR uitgelegd en wat het nu exact inhoudt. Er wordt gekeken welke beeldkwaliteiten er volgens de CROW zijn, in welke functionele gebieden en thema's wij onze gemeente hebben onderverdeeld. Ook kijken we naar de areaal bepaling, het financieel kader wat daaruit voortkomt en hoe de afgesproken kwaliteit getoetst wordt. Uit deze zaken komen 4 scenario's naar voren waaruit de gemeenteraad kan kiezen. Voor de scenario's 2 en 3 is geen dekking gevonden. Mocht voor een van deze scenario's gekozen worden dan kan dit worden meegenomen bij de besluitvorming rond het Beleidskader 2024.

In de scenario's 1, 2 en 3 wordt ingezet op gedragsverandering op het thema reiniging waaronder zwerfvuil, overlast van hondenuitwerpselen en graffiti.

De gemeente heeft in het kader van het samenwerkingsdualisme de verkiezingsprogramma's van de partijen die in de gemeenteraad vertegenwoordigden bekeken, daaruit kwam naar voren dat reiniging en het vergroenen van onze gemeente belangrijke thema's zijn waarvoor meer aandacht moet zijn. Om hierop in te spelen, stelt de afdeling Beheer en Onderhoud vier scenario's voor waaruit de gemeenteraad kan kiezen.

Scenario 1: Het basisscenario is het huidige IBOR-plan dat afgelopen december is bijgesteld met daarbij een budget om gedragsverandering teweeg te brengen. Dit is het goedkoopste scenario en kost € 19,6 mln. Het basisscenario is opgenomen in de begroting van 2023 en het voorkeursscenario vanuit het college.

Scenario 2: Is het visitekaartjes plus scenario waarin de bijzondere gebieden en de historische binnenstad A kwaliteit krijgen, wat voortkomt uit het bestuurakkoord om te komen tot een beleefstad. Daarnaast is ook in dit plan het budgetopgenomen voor gedragsverandering. Dit scenario is het middelste scenario qua kosten en kost € 20,1 mln. Bij deze keuze is aanvullende financiële dekking van 0,5 mln. noodzakelijk.

Scenario 3: Is het reiniging plus scenario en een handreiking naar de partijen in de gemeenteraad en laat een kwaliteitsverhoging zien op het thema Reiniging. Dit scenario gaat de kwaliteit per functioneel gebied een kwaliteitsniveau omhoog ten opzichte van het basisscenario. Daarnaast is ook in dit plan het budget opgenomen voor gedragsverandering. Dit is qua kosten het duurste scenario en kost € 22,5 mln. Bij deze keuze is aanvullende financiële dekking van 2,9 mln. noodzakelijk.

Scenario 4: Is een variant op het reiniging plus een combinatie tussen scenario 1 en 3 met verschil dat hier niet ingezet wordt op gedragsverandering. Het thema reiniging wordt in het centrum opgeplust naar een A niveau, de

andere gebieden worden allen B. Dit is qua kosten even duur als scenario 1 en kost € 19,6 mln.
Bij deze keuze is geen aanvullende dekking nodig.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Door in te spelen op duurzame initiatieven van onze inwoners worden zij ondersteund in hun missie om de openbare ruimte in Bergen op Zoom te verduurzamen.

Consequenties van het voorstel

Bij keuze van een van de vier scenario's wordt de basis gelegd voor de komende vier jaar. Per jaar wordt de raad in maart geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over de behaalde doelen. De eerste keer dat de raad geïnformeerd wordt is dus maart 2024.

Duurzaamheid

- Door in mei delen van de intensieve gazons te laten staan zijn er meer bloemen wat goed is voor nectar etende insecten en de dieren die daar weer profijt van hebben;
- Het (laten) beplanten van boomspiegels met bloemen zorgt voor meer biodiversiteit in de straten;
- Door op meer plaatsen grasdoorgroeistenen toe te passen heeft dit positieve effecten op het grondwaterpeil en de hittestress in de straten.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën			X	
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering			X	
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners			X	

Alternatieven

Het is mogelijk om bij het derde scenario niet alle functionele gebieden te verhogen in kwaliteit. Daarom hieronder de verdeling van de extra kosten bij dit scenario, per deelgebied.

Verdeling functie gebieden		
Functie gebieden	**Kwaliteitsniveau**	**Budget**
Historische binnenstad	Van B naar A	€ 159 k
Bijzondere gebieden	Van B naar A	€ 207 k
Invalswegen	Van B naar A	€ 365 k
Woongebieden	Van B naar A	€ 1.843 k
Industriegebieden	Van C naar B	€ 18 k
Parken	Van B naar A	€ 292 k
Recreatiegebieden	Van C naar B	€ 22 k
Bossen / Buitengebied	Van C naar B	€ 8 k

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,	De burgemeester,
Dhr. mr. drs. ing. M. van Vliet	Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0055

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 1 november 2022, nr. RVB22-0055;

BESLUIT:

1. het nieuwe Integraal Beheer Openbare Ruimte plan 2023-2027 (IBOR-plan) vast te stellen met daarin de punten:
    a. Een heroverweging van de omvang van de moederkredieten plaats te laten vinden, zodat de gemiddelde vervangingsinvesteringen ieder jaar geactualiseerd kan worden zoals nu al gebeurt bij de budgetten rondom dagelijks- en groot onderhoud. Jaarlijks zal een evaluatie plaats vinden en wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd
    b. Bij bepaalde onderdelen geen controles meer uit te voeren bij de kwartaalschouw, hierdoor ontstaat meer ruimte om initiatieven vanuit onze inwoners te omarmen. De initiatieven die we graag willen omarmen zijn:
    - Initiatief 'Maaimeiniet' waarbij we in mei mindermaaien zodat bloemen in bloei komen. In de beleidsmeting van Q2 wordt de grashoogte daarom niet gekeurd.
    - Het laten adopteren van boomspiegels, door boomspiegels te laten beplanten kunnen boomspiegels niet voldoen aan de door het CROW vastgestelde beeldmeetlatten. Daarom keuren we boomspiegels niet meer.
    - In het kader van hittestress, nieuwe parkeerplaatsen waar mogelijk uit te voeren met grasdoorgroeistenen, deze parkeerplaatsen zullen we echter niet meenemen in de maandelijkse keuring ivm moeilijk onderhoud.

2. een keuze te maken voor scenario 4.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. E.P.M. van der Meer	Dhr. dr. F.A. Petter